

[Eva Møller]

Vi kan fastslå, at begge supermagter forsøger på området og har gjort det i mange år, og at det, debatten i dag drejer sig om, på sin vis heller ikke er noget nyt, idet den tale, som SDI, det strategiske forsvarsinitiativ, hviler på, blev holdt af præsident Reagan den 23. marts 1983, altså for mere end to år siden.

Vi ønsker alle fred og nedrustning, og der er derfor al god grund til at spørge, om yderligere forskning i og eventuel opbygning af selv defensive våbensystemer nu også er en rigtig anvendelse af verdens begrænsede ressourcer.

På baggrund af de fremskridt, Sovjetunionen allerede har gjort, og på baggrund af den forøgelse af afskrækkelsen, som vil kunne opnås ved et strategisk forsvar, kan det se ud til, at SDI-forskningsprogrammet vil være en uundgåelig investering.

Vi skal som altid i et demokrati benytte enhver lejlighed til at diskutere de problemer, der er af betydning for vor tilværelse, men vi skal gøre det på vore egne præmisser og ikke på andres. Vi skal derfor i de enkelte NATO-lande og i debatten landene imellem drøfte rumforsvar. Det har i NATOs snart 40-årige historie været et bærende princip, at landene står sammen i et fælles forsvar for vore demokratiske principper, og at et angreb på én stat er et angreb på alle. Derfor er det klart, at det for Danmark som for de øvrige europæiske NATO-lande er af yderste betydning, at et nyt forsvarssystem ikke får den konsekvens, at Europa kommer til at ligge ubeskyttet hen.

Jeg har derfor med tilfredshed noteret mig, at det i præsident Reagans omtale af rumforsvar gang på gang præciseres, at man vil holde tæt kontakt med sine NATO-allierede igennem hele forskningsfasen, selv om det er et rent amerikansk projekt. Ligeledes understreges det, at man er indstillet på at lade forskningen også omfatte muligheden for beskyttelse mod alle former for ballistiske missiler, herunder altså også mellem- og kortdistancemissiler.

Endelig er der vel også grund til at glæde sig over, at hovedvægten i SDI er lagt på ikke-nuklear forsvarsteknologi.

Man kan naturligvis gøre sig mange flere overvejelser og stille sig flere spørgsmål. Lad mig her nøjes med at nævne de vigtigste spørgsmål, som den konservative folketings-

gruppe foreløbig kunne ønske at få belyst. De er: opretholdes den amerikanske atomgaranti over for Europa? Kan rumforsvar beskytte mod mellem- og kortdistancemissiler? Hvad er virkningen for de selvstændige europæiske atomslagstyrker? Hvorledes sikres det, at dette defensive system ikke senere sammenkobles med et offensivt system? Kan det økonomisk lægge beslag på for stor en del af verdens samlede ressourcer? Vil en fortsat ensidig sovjetisk forskning på området ikke kun virke destabiliserende? Kan alle de tekniske vanskeligheder, f.eks. opsendelse af attrapper og laserspejlenes sårbarhed, overvindes?

Det er væsentligt at understrege, at svarene på alle disse spørgsmål samt på alle de spørgsmål, vi endnu ikke har kunnet stille, fordi vi har at gøre med et rent forskningsprogram, skal vi have inden for vort NATO-samarbejde, således at vi efterfølgende har mulighed for at påvirke beslutningsprocesserne og udviklingen. Under hele dette forløb skal vi holde fast i de igennem flere år vedtagne danske principper for politikken på nedrustningsområdet.

Vi må derfor fortsat fastslå, at et våbenkapløb i rummet må undgås, at alle internationale traktater skal overholdes – på dette område drejer det sig først og fremmest om ABM-traktaten – at det er vigtigt, at USA og Sovjetunionen under deres forhandlinger i Genève når til enighed om tilbageholdenhed, begrænsning og nedrustning, der kan hindre et våbenkapløb, herunder seriøst drøfter rumforsvar og dermed både sovjetisk og amerikansk forskning på området, at det er nødvendigt, at vi også gennem påvirkning af forskningsvirksomhed søger at hindre både umådeholden brug af ressourcer, og at et våbenkapløb alligevel opstår, og at vi vil støtte alle forhandlinger om nedrustning, supermagterne fører, hvad enten de omhandler ét eller flere af områderne konventionelle våben, strategiske og atombærende mellemdistanceraketter eller antiballistiske missiler. Vi hilser med glæde, at der tilsyneladende nu ved forhandlingerne i henholdsvis Wien og Genève er udsigt til at forhindre et våbenkapløb i rummet og til at begrænse og reducere atomvåbenarsenalene og de konventionelle styrker. Vi ved, at forhandlingerne nu løber parallelt, og ser frem til én samlet eller